

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 1953/2024

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Helsingin yliopisto, 0313471-7
Osoite: PL 4, 00014 HELSINGIN YLIOPISTO

Hakemus

07.03.2024, sähköpostitse

Luonnontieteellinen keskusmuseo (Luomus) hakee Metsähallitukselta lupaa tutkimukseen ja näytteenottoon mesipistiäisistä Nuuksion, Pyhä-Luoston, Urho Kekkosen, Oulangan ja Pallas-Yllästunturin kansallispuistoissa sekä Mallan luonnonpuistossa 9.5.-3.6.2024 välisenä aikana.

Luomus hakee lupaa emeritusprofessori XX (Osnabrücken yliopisto), joka on uransa aikana julkaisut useita artikkeleita mesipistiäisistä ja joka vastaa luvalla tehtävästä näytteenotosta. Näytteiden keruu toteutetaan haavilla ja arvokkaat näytteet luovutetaan Luonnontieteellisen keskusmuseon kokoelmiin (yhteyshenkilö XX). Näytteitä otetaan enintään 20 kpl per kohdealue.

Näytteenotto liittyy mesipistiäisten levinneisyyttä, uhanalaisuutta ja ilmastonmuutoksen vaikutuksia koskevaan tutkimukseen, joka edellyttää luotettavasti määritettyjä näytteitä. Mesipistiäiset on yksi Luomuksen genomikokoelman (GRC) kohdelajiryhmistä ja niistä kerätään aktiivisesti näytteitä DNA:n eristämistä varten. Erityisesti näytteet pohjoisilta alueilta ovat kokoelman kannalta tarpeellisia.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää emeritusprofessori XX luvan tutkimukseen ja näytteenottoon mesipistiäisistä Nuuksion, Pyhä-Luoston, Urho Kekkosen, Oulangan ja Pallas-Yllästunturin kansallispuistoissa sekä Mallan luonnonpuistossa 9.5.-3.6.2024 välisenä aikana.

Näytteenotto toteutetaan aktiivipyynninä käyttämällä haavia. Lupa ei sisällä oikeutta maastoon sijoitettavien hyönteispyydysten käyttöön.

Näytteenotto on sallittua ainoastaan kansallispuiston osissa, joissa liikkuminen on kansallispuiston järjestyssäännön nojalla sallittu. Lupa ei sisällä oikeutta liikkumiseen tai näytteenottoon kansallispuistojen liikkumisrajoitusalueilla liikkumisrajoitusten voimassaoloaikana. Mallan luonnonpuistossa liikkuminen ja näytteenotto on sallittu ainoastaan luonnonpuiston merkityillä reiteillä.

Alkaa: 09.05.2024

Päätyy: 03.06.2024

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitus aika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Täytäntöönpanomääräys

Päätös voidaan panna täytäntöön jo ennen valitusajan päättymistä ja muutoksenhausta huolimatta.

Luvalla tehtävä näytteenotto on suunniteltu toteutettavaksi ennalta suunnitellun aikataulun mukaisesti, jolloin vierailut lupaan kuuluvilla lupa-alueilla ja luvalla tehtävä näytteenotto pystytään toteuttamaan järjestelmällisesti eri kohteilla. Tästä syystä Metsähallitus katsoo, että päätöksen täytäntöönpanoa ei päätöksen luonteen vuoksi voi lykätä.

Päätös pannaan täytäntöön lain (808/2019) 122 § nojalla.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Lupapäätöksen perustelut

Luvan kohteena olevat kansallispuistot on perustettu ao. laeilla.

- Nuuksion kansallispuisto: laki Nuuksion kansallispuistosta (118/1994)
- Pyhä-Luoston kansallispuisto: laki Pyhä-Luoston kansallispuistosta (76/2005)
- Oulangan kansallispuisto ja Mallan luonnonpuisto: laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille (634/1956)
- Urho Kekkosen kansallispuisto: laki Urho Kekkosen kansallispuistosta (228/1983)
- Pallas-Yllästunturin kansallispuisto: laki Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta (1430/2004)

Kansallispuistoissa kielletyistä toiminnoista säädetään luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023) 49 §:ssä ja rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista mainitun lain 50 ja 51 §:ssä. Vastaavasti Mallan luonnonpuistossa noudatetaan, mitä LSL 49 § säädetään kielletyistä toiminnoista ja 50 §:n 1 momentin 1–3, 5–9 ja 11 kohdassa ja 2–5 momentissa sekä 51 §:ssä rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista. Lisäksi kansallispuistoissa noudatetaan niille erikseen annettuja järjestyssääntöjä, jotka on listattu luvan säädösluetteloon.

Lupaan kuuluvissa kansallispuistoissa ja Mallan luonnonpuistossa on LSL 51.1 § (kohta 1) nojalla alueen perustamistarkoitusta vaarantamatta ja Metsähallituksen luvalla mahdollista pyydystää tai tappaa eläimiä, kerätä sieniä ja kasveja tai niiden osia, eläinten pesiä ja kivennäisnäytteitä tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta tai opetusta varten. Luvalla tehtävä näytteenotto tuottaa arvokasta tietoa erityisesti pohjoisen Suomen mesipistiäislajistosta. Näytteet toimitetaan edelleen Luomuksen kokoelmiin, jossa niitä hyödynnetään mm. lajien DNA:n eristämiseen ja geneettiseen tutkimukseen.

Luvan mukainen näytteenotto toteutetaan aktiivimenetelmällä (haavimalla) ja se on luvassa rajattu alueille, joilla yleinen liikkuminen on sallittua. Luvalla kerättävien näytteiden määrä (enintään 20 näytettä per kohdealue) on pieni. Luvalla tehtävä näytteenotto ei uhkaa kohdelajien esiintymistä lupa-alueilla, vahingoita alueen kasvillisuutta eikä aiheuta merkittävää haittaa tai häiriötä alueen muulle lajistolle. Metsähallitus katsoo, ettei luvan mukainen toiminta vaaranna lupaan kuuluvien kansallis- tai luonnonpuistojen suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

Lupa-alueet kuuluvat Nuuksion (FI0100040, SAC/SPA), Bånbergetin aarnialueen (FI0100091, SAC), Pyhä-Luoston (FI1300908, SPA), Luoston (FI1301713, SAC), Oulangan (FI1101645, SAC/SPA), Urho Kekkosen kansallispuiston-Sompion-Kemahaaran (FI1301701, SAC/SPA), Pallas-Punastunturin (FI1300101, SAC/SPA), Ylläs-Aakenuksen (FI1300618, SAC) ja Mallan (FI1300102, SAC) Natura-alueisiin. Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta merkittävästi heikennä Natura-alueen suojeluperusteena olevia luonnonarvoja, eikä luonnonsuojelulain 35 § mukaiselle Natura-arvioinnille ole siksi tarvetta.

Lupaehdot

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelun alueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteen-otto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 83 §).

Luonnonsuojelulain 78 § ja 87 § mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin eläinlajeihin tai liitteessä IV (b) mainittuihin kasvilajeihin kuuluvia yksilöitä ei saa pitää, pitää hallussa, kuljettaa, myydä, vaihtaa eikä tarjota myytäväksi tai vaihdettavaksi. Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 89 §).

Aktiivihavainnoinnin yhteydessä saa kerätä näytteitä ainoastaan lajinmäärittystä varten tai museonäytteeksi, siinä laajuudessa kuin se on edellä mainittuja tarkoituksia varten välttämätöntä.

Säilytettävät näytteet tulee toimittaa luonnontieteelliseen museoon. Näytteitä ei saa myydä eikä vaihtaa.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskia.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvan nojalla harjoitetusta toiminnasta tulee raportoida Metsähallitukselle 31.12.2024 mennessä. Kirjallinen raportti lähetetään Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi) tämän luvan asianumero (MH 1952/2024) mainiten. Raportissa tulee kuvata kerättyjen näytteiden määrä kohdealueittain sekä keskeiset lajihavainnot.

Luvanhaltija voi toimittaa lajihavaintotiedot joko 1) luvan liitteenä toimitettavalla Excel-lomakkeella Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi), tai 2) viedä ne Lajitietokeskuksen Laji.fi -järjestelmään. Mikäli luvan saaja vie havaintotiedot itse Lajitietokeskuksen tietokantaan, tulee tästä ilmoittaa erikseen.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki Nuuksion kansallispuistosta (118/1994): 2 a §

Laki Pyhä-Luoston kansallispuistosta (76(2005): 3 §

Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille (634/1956): 21 a ja b §

Laki Urho Kekkosen kansallispuistosta (228/1983): 6 §

Laki Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta (1430/2004): 3 §

Luonnonsuojelulaki (9/2023): 49, 50, 51 ja 56 §

Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1. ja 24.1 §

Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien

suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2024): 2 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019): 122 §

Nuuksion kansallispuiston järjestyssääntö (annettu Vantaalla 7.8.2009)
Pyhä-Luoston kansallispuiston järjestyssääntö (annettu Vantaalla 29.6.2017)
Urho Kekkosen kansallispuisto järjestyssääntö (annettu Vantaalla 23.2.2017)
Oulangan kansallispuiston järjestyssääntö (annettu Vantaalla 24.5.2021)
Pallas-Yllästunturin kansallispuiston järjestyssääntö (annettu Vantaalla 5.5.2008)
Mallan luonnonpuiston järjestyssääntö (annettu Vantaalla 15.6.2006)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

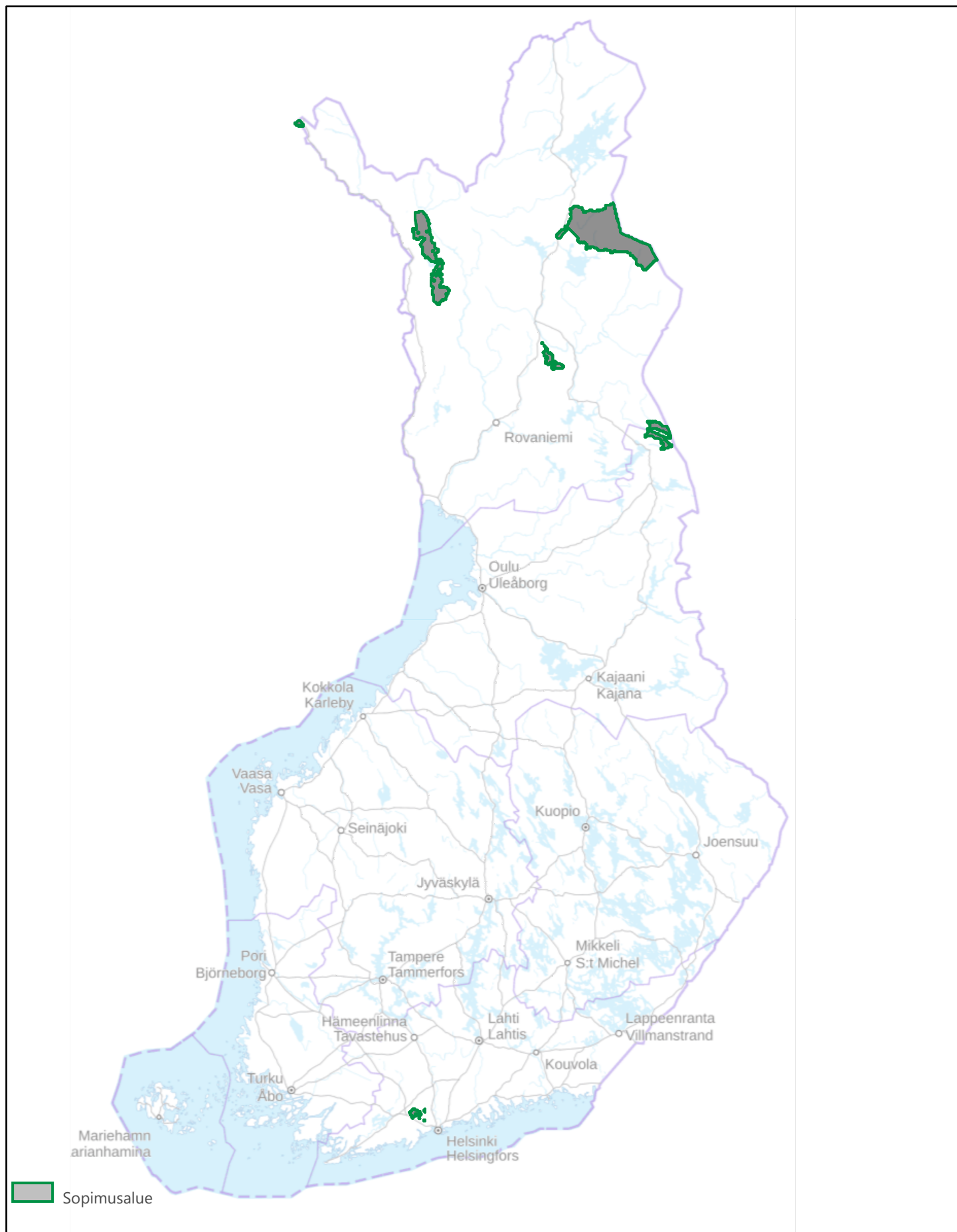
Liite 1. Lupa-alueet
Liite 2. Valitusosoitus

Tiedoksi:

Metsähallitus
Kunnat
ELY-keskukset
Luonnonsuojelupiirit

Liite 1. Lupa-alueet

Tutkimuslupa 127144



Liite 2. Valitusosoitus.

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42000